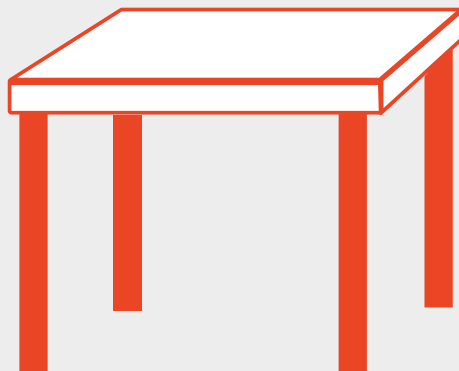

* שבת הארץ

בית מדרש לאמנים

מסגרת ליצירת אמנות ישראלית
המבוססת על לימוד ודיון
במצוות השמיטה.

מטרות

- 1 הפגשת אמנים מרקעים מגוונים עם מצוות השמיטה במטרה לבחון אפשרויות לקיומה בהווה.
- 2 העמקת היצירה האמנותית על ידי שיח, לימוד והתנסות ברוח בית המדרש.
- 3 הדהוד נושא השמיטה לקהל חדש ע"י תערוכת אמנות.

שלושה חודשים של לימוד משותף ועבודה על תערוכה.

6 מפגשי לימוד הכוללים;

- סדנאות מעשיות עם 6 מומחים.
- לימוד ודיון במקורות השמיטה.
- עבודה קבוצתית על תערוכה בנושא שמיטה.

6 מפגשי ליווי אוצרותי פרטניים ומלגת אמן ליצירה.

עמית רובין

אני עמית, אוצרת חברתית ומנחה. בוגרת BA בתולדות האמנות מאוניברסיטת תל אביב ולומדת לMA באוצרות ותיאוריה של האמנויות בבצלאל - האקדמיה לאמנות ועיצוב. בעלת ניסיון של שנים בהדרכה והנחיית קבוצות. בוגרת תכנית 'מבוע' של מדרשת עין פרת באלון, בוגרת ישיבת הדר במנהטן, ותכנית בית המדרש לבוגרים של הקיבוץ העירוני בגילה 'בית ישראל'.

כאוצרת אני עוסקת בפוטנציאל של אמנות להגיע לאנשים ולהניע שינוי חברתי. אך אני מאמינה שהדרך ליצור אמנות איכותית ורלוונטית עוברת דרך שינוי שיטת העבודה המאפיינת את שדה האמנות הישראלי. ביחס לתרבות של אינדיבידואליזם ותחרותיות, בית המדרש היהודי מביא בשורה של שיח אמיתי, שבו דגש על חשיבה משותפת והקשבה.

באמצעות בית המדרש לאמנים אני שואפת לחבר בין עולם האמנות הישראלית, לבית המדרש היהודי. וליצור מסגרת תומכת ומפרה לאמנים ישראלים.

מפגש 1: חוג המשוטטים

"יציאה לטיול, מתוכנן יותר או פחות, שייעדו אינו פיס. שתוצרתו, אם בכלל, היא תובנה, הגיג, ואולי רק תהייה."

- **סדנא** נלמד על תנועת המשוטטים הפריזאית ונתנסה בעצמנו בהליכה ללא סיבה וללא מטרה. נראה כיצד השוטטות מבטאת ומייצרת חופש ומשנה את נקודת המבט על המרחבים המוכרים לנו. רעיון למנחה אפשרי: דן ערב.
- **בית מדרש** נלמד את מצוות השמיטה ממקורותיה בשמות ויקרא ודברים. נתחכה אחר ההבדלים וההשקויות בין הפסוקים בשלושת הספרים ונחתור להבין באופן בסיסי את כוונת המצווה.
- **סטודיו** נלמד על מקומה של השוטטות בהיסטוריה של אמנות עכשווית. נבחן את הקשר בין שלושת המושגים - שוטטות- שמיטה- יצירה.

מפגש 2: "The Art of letting go"

"ימין הולכת כך, שמאל הולכת כך, ימין הולכת כך, שמאל הולכת כך, צעד צעד אני מתקדמת, בקשיבות ובתשומת לב מלאה לכל תנועה בגופי. כל כולי בתחושה של מגע כפות הרגליים עם הקרקע, אני מבחינה באחיזה, בהשתרשות ובעזיבה שלהם את הקרקע, כך, כל צעד מחדש."

- **סדנא** נתנסה בהליכה מדיטטיבית ונלמד על עקרונות ההשתנות ואי ההאחזות בבודהיזם. (אניצה, אנטה, דוקהה) נראה כיצד אותם עקרונות מתגלים ומתורגלים דרך המדיטציה בהליכה. רעיון למנחות אפשריות: סוזאנה ואן קימנדה/ ענת זהור.
- **בית מדרש** שמיטה בהלכה. נבחן כיצד חכמי המשנה והתלמוד התמודדו עם מצוות השמיטה, נתחכה אחר הקשיים, המגבלות והפתרונות.
- **סטודיו** נלמד על תנועת האמנות הבלתי חומרית שהתפתחה בשנות השישים באמריקה. נבחן את הרלוונטיות של עיקרון השמיטה כאי האחזות לעשיית אמנות.

מפגש 3: הליכת גלות

"כִּי תַעֲבֹד אֶת־הָאֱדֹמִים לֹא־תִסָּפֵךְ תִּתְּכֶחָה לָךְ נֶעַ וְנָד תִּהְיֶה בְּאֶרֶץ."

- **סדנא** נלמד על הליכה כביטוי של גלות בכפייה ועל הליכה כביטוי לגלות מרצון. נבחן את הקשר בין הפוטנציאל של ההליכה והגלות לייצר תהליך רוחני וכפרה ומול זאת נבחן ביטויים מודרניים של גלות כפליטות. רעיון למנחה אפשרית: חביבה פדיה.
- **בית מדרש** נתבונן במקורות שונים אשר חושפים את הקשר בין השמיטה לגלות. נתמקד בתיאור הגלות כעונש השמיטה שעולה ממסכת אבות דרבי נתן ונראה כיצד רש"י מחשב את הגלות ביחס לשנות השמיטה שלא נשמרו. נבחן את הרלוונטיות של חווית הגלות מול הזיקה לארץ בחיינו בהווה.
- **סטודיו** מתוך התבוננות במערכת היחסים שלנו עם הארץ נצא למחשבה על מעמדם של אמנים כנוודים או נביאים. נבחן מתי כאמנים אנו מבקשים להזדהות ולייצג ומתי אנו מבקשות להתנתק וליצור מתוך גלות.

מפגש 4: קדושת הארץ

"וַיֵּרָא ה' אֶל אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזַרְעֲךָ אֲתָן אֶת
הָאֶרֶץ הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַה' הַנִּרְאָה אֵלָיו"

- **סדנא** נתנסה בסיור מודרך שיציג לנו מחדש נוף מוכר ונראה אילו סיפורים ונרטיבים נבנו מתוך ההיסטוריה של הקשר בינינו לבין המרחב הסובב אותנו. נבחן כיצד עמים מבססים בעלות או שייכות במרחב. מורת דרך: נועם ישראל.
- **בית מדרש** נתרחב מנושא השמיטה להופעות שונות של ציווי הקשר של העם לארץ. נלמד את פרשת לך לך שבה הציווי לארץ מופיעה בסמיכות לקריאה לנוודות.
- **סטודיו** נלמד על ביטויים שונים של עיסוק באדמה וסביבה באמנות בת ימינו ונבחן את ההשפעה והקשר בין העשייה האמנותית שלנו לבין הסביבה שבה אנו חיות.

מפגש 5: הזכות ללכת לאיבוד

"רק כשאני הולך בשבילי פלסטין אני מרגיש שהאדמה השסועה והמתכווצת הזאת היא רחבת מימדים, אבל משום מה הפלסטינים הפסיקו ללכת, להסתובב, ואני תוהה מדוע."

- **סדנא** נלבש משקפיים של גרים בתוך ארצנו ונראה איך הזכות ללכת לאיבוד או לשוטט בלי מטרה אינה מובנת מאליה כשנמצאים על אדמה זרה. רעיון למנחים אפשריים: בסאם אלמוהאר/ רג'א שחאדה (טיולים בפלסטין).
- **בית מדרש** נלמד את הלכות השמיטה העדכניות, ואת הפתרונות העקיפים שמשמשים את החברה הישראלית דתית כיום. נתחכה אחר הסיבות, היתרונות והחסרונות של כל פתרון ונשאל מדוע המציאות כל כך רחוקה מהחזון המקורי.
- **סטודיו** לאמנים ואמניות בארץ אין את הפריבילגיה להניח את הקונפליקט הפוליטי בצד. מנקודת מבט חיצונית גם אי נקיטת עמדה נתפסת כעמדה. מול זאת, נבחן את אופני ההתמודדות השונים של חברי הקבוצה עם סוגיות פוליטיות בעשייה האמנותית שלהם.

מפגש 6: האדם והטבע

*יום לימוד בטבע

"עולם מלא לפנינו, מרחבים, מרחקים, מעמקים, חיים, אור לאין תכלית ואין חקר, טבול, בן אדם, בתוך מעמקי הים הגדול הזה, פתח כל חדרי לבך וכל בתי נפשך לזרם החיים והאור."

- **סדנא** נצא יחד מהעיר למרחב טבעי ונתפצל מנקודה אחת לשוטטות שקטה בטבע, כל אחת ואחד עם עצמם, עם דף ועיפרון. נהרהר במה שלמדנו עד כה ובמוטיבציה שלנו ליצירה, מתוך מפגש ישיר עם הטבע והאדמה.
- **בית מדרש** כדי לסיים בנימה אופטימית, נלמד על יוזמות השמיטה הרבות של היהדות המתחדשת והליברלית וננסה לנסח עבור עצמנו את הגשר בין מצוות השמיטה למציאות העכשווית, ננסה לנסח את הלכות השמיטה שאנחנו רוצות לקיים.
- **סטודיו** נקיים שיח פתוח וסיעור מוחות על האופן שבו כל מה שלמדנו וחווינו עד כה בבית המדרש משתלב עם הכוונות שלנו לעשיית אמנות. נשתף במעגל על השלב שבו אנו נמצאות ביחס לתערוכה.